

Plan for genåbning af hele detailhandlen

Dansk Erhverv foreslår en plan for en genåbning, så den resterende del af detailhandelen i Danmark, dvs. de store udvalgsvarebutikker over 5.000 kvm, stormagasiner og -centre mv. kan åbne den 15. marts. Planen er baseret på restriktioner og krav til bl.a. afstand, kvadratmeter og værnemidler, så sikkerhed og tryghed ikke sættes over styr. En genåbning er vigtig for at sikre trivsel, 33.000 arbejdspladser og omsætning – og meget konkret at sikre butikkernes overlevelse.

Dansk Erhverv mener, at der især er brug for;

- At resten af detailhandlen åbnes den 15. marts under restriktioner
- At myndighederne foretager de sundhedsmæssige beregninger
- At restriktioner baseret på evidens, logik og transparens
- At sikre trivsel, 33.000 arbejdspladser og hindre konkurrencer

Danmark er i gang med en kontrolleret genåbning af Danmark baseret på udrulning af vacciner, en omfattende teststrategi og en løbende genåbning af erhvervs- og kulturlivet.

Dansk Erhverv har tydeligt opfordret myndighederne til at foretage og fremlægge beregninger vedrørende genåbning af butikker over 5.000 kvm, stormagasiner og -centre hurtigst muligt for at få dialog med branchen om nødvendige tilpasninger for en genåbning af alle butikksformater.

Der er brug for en konkret og robust plan for en kontrolleret genåbning af udvalgsvarerhandlen på lavt blus, som baseres på generelle og transparente principper og krav til butikkerne, så vi bevæger os tilbage til en fuld åbning af alle butikker, samtidig med at vi undgår forvridning af konkurrencen, fx mellem butikker i centre, som pt. er tvangslukkede, og andre butikker uden for centre.

Påsken falder i år allerede i slutningen af marts og er en stor detailhandelsperiode, bl.a. for byggemarkeder, havecentre mv., hvoraf en del er tvangslukkede nu. En genåbning inden påske vil sikre bedst mulig fordeling af kunderne og sprede handlen ud, så der undgås sammenstimling i den åbne del af detailhandlen

Handlen har generelt foregået i sikre rammer gennem hele pandemien, og den samlede detailhandel har siden marts 2020 været god til at implementere og efterleve krav om bl.a. håndsprit, skiltning, afstand m.m. Desuden har sygefraværet gennem hele perioden har været lav i butikkerne, selvom de er "front-personale" med daglig

kontakt til mange danskere, og der er ingen evidens for, at der generelt sker smittespredning i hverken store udvalgswarebutikker eller stormagasiner. På intet tidspunkt har detailhandlen været arnested for store smitteudbud hverken blandt butiksansatte eller blandt kunder, hvilket bl.a. fremgår af data fra Statens Serum Institut.

Dansk Erhverv foreslår derfor følgende plan, som er baseret på tidligere restriktioner og suppleret med nye skærpede restriktioner og opfordringer. Forslagene er baseret på fuld genåbning af alle butikskvadratmeter, men med et lavt aktivitetsniveau – fx forventes indeks 40 i kundestrømme ift. niveauet i november og december. Butikker med salg af dagligvarer i centrene er åbne og derfor vil en åbning af de resterende butikker øge kundestrømmene, men ikke dramatisk.

Alle butikker åbner med følgende restriktioner ud over de eksisterende:

- Begrænsning af tilbudsaktiviteter som fx køtilbud, dagtilbud, udsagn som ”sidste chance” o.l., der kan medføre og generere sammenstimling
- Butikkerne opfordres til at benytte flest mulige åbningstimer, så kunderne bliver fordelt mest muligt
- Opsynsforpligtelse gælder for store udvalgswarebutikker
- Iværksættelse af tællesystemer i udvalgsbutikker med over 5000 kvm, som kan sikre at max. antal kunder ikke overskrides i spidsbelastningsperioder (kan være manuelt eller elektronisk)
- Afmærkning eller lignende af at kunderne skal bevæge sig i samme retning eller holde til højre
- Opfordre butikker til at tænke individuelle løsninger ind for at reducere smittespredningen i de enkelte butikker
- Storcentre og stormagasiner skal udarbejde risikoplaner, som skal hindre sammenstimling i butikken
- Budskabet ”Handl 1” bør aktivt italesættes og evt. blive en forudsætning for at kunne handle af myndighederne
- Lydfil med gode råd om corona, der afspilles regelmæssigt i butikker som har højtaleranlæg
- Butikker bør synliggøre anbefalede tidspunkter, hvor der er mindst kundetryk, fx på hjemmeside
- Evt. afspærring af fælles arealer i storcentre etc., hvis de medfører en sammenstimling eller bruges som opholdsrum

Kvadratmeterkravene ved genåbningen:

Butiksstørrelse, kvm	Kvm.-krav
5.000-	30 m ²

Restriktionerne bortfalder, når vaccineprogrammet er fuldt udrullet eller belastningen af sundhedsvæsenet er under kontrol. Det skal være muligt for butikker, som ikke kan honorere nedenstående krav, at vælge at forblive lukkede uden at blive begrænset ift. at kunne søge og modtage hjælp fra kompensationsordningerne.

Evidens giver effektive restriktioner

Der er i høj grad behov for, at tiltag og restriktioner baseres på fakta og transparens, så både myndigheder og erhvervslivet sikres så målrettet en indsats som muligt. Dette er helt afgørende for effekten og for hele samfundets fortsatte opbakning og dermed smittereducerende adfærd og indsats.

Dansk Erhverv mener fortsat, at der mangler dokumentation for, at der sker smittespredning i butikker. Et faktum, som understøtter dette, er, at sygefraværet gennem hele perioden har været lav i butikkerne, selvom de er "front-personale" – og hvor nogle butikker har været åbne i hele perioden. På intet tidspunkt har detailhandlen været arnested for store smitteudbud hverken blandt butiksansatte eller blandt kunder, hvilket også fremgår af data fra Statens Serum Institut.

Detailhandlen har gennem hele perioden været god til at implementere og efterleve krav om bl.a. håndsprit, skiltning, afstand m.m., hvilket også understreges af, at de mange tilsynsbesøg fra politi, arbejdstilsyn mv. i butikkerne har givet meget få anmærkninger.

Begrænset smitte i butikkerne

Allan Randrup Thomsen, professor i virologi ved Københavns Universitet og medlem af regeringens faglige referencegruppe har udtalt: »Beregningerne tyder på, at det nok ikke har den store effekt at lukke for mindre butikker. Det bør man tage med, når man ser på udvalgswarebutikker fremadrettet. Nedlukning af butikker kan være et værktøj, man kan bruge som noget af det sidste ved en eventuel fremtidig nedlukning.«

Kilde: <https://www.berlingske.dk/samfund/medlemmer-af-regeringens-egen-ekspertgruppe-nye-beregninger-saetter#>

Virolog Søren Riis Paludan, professor i virologi og immunologi ved Aarhus Universitet, har udtalt at han tvivler på, at afstandskravet og de nye regler for kvadratmeter kommer til at ramme smittetallene specielt effektivt og at han tror, at det er en meget lille procentdel af smitten, der sker i supermarkeder, hvor man allerede bærer mundbind. Smitten sker i de tætte og længerevarende møder mellem mennesker. (Kilde: [Antal kunder i dagligvarebutikker skal næsten halveres: Under spidsbelastning kan der blive behov for 'dørmand' | Indland | DR](#))

Data fra Sundhedsdatastyrelsen peger heller ikke på, at der kan dokumenteres at der foregår en særlig smittespredning i butikker (Kilde: [L 144 - 2020-21 - Endeligt svar på spørgsmål 26: Spm. om datagrundlag og smittetal, der danner baggrund for lovforslaget, til indenrigs- og boligministeren \(ft.dk\)](#))

Nedlukningen fra december 2020 var pga. juletrængsel

Nedlukningen af udvalgswarehandlen hhv. midt i december og efter jul var baseret på en bekymring for "trængsel og travlhed i forbindelse med jul og nytår. Den markante

trængsel ville medføre øget risiko for smitte i befolkningen. Derfor lukkes indkøbscentre, stormagasiner, arkader og basarer fra 17. december 2020” og ”Fra den 25. december 2020 lukker alle udvalgswarebutikker.....” (citat fra 16. december ([pjece-covid-19-nedlukning-hen-over-jul-og-nytaar.pdf](#) ([coronasmitte.dk](#))).